

Alliantie van **Kracht** tegen Armoede

Leerkringen | Evaluatie

De door Movisie begeleidde leerkringen in Assen en Stadskanaal zijn onderdeel van de "aanpak intergenerationale armoede" van de Alliantie van Kracht. Christine Kuiper van Movisie heeft gedurende anderhalf jaar in Assen en Stadskanaal een tiental leerkring bijeenkomsten van een dagdeel begeleid. Zij heeft een evaluatie en aanbevelingen opgesteld.

Betrokkenen

Deelnemers van de leerkringen zijn vertegenwoordigers van de betrokken organisaties van de Alliantie naast lokale spelers. Het gaat om consulenten werk en inkomen,

sociale professionals uit welzijn en zorg, woningcorporatie, Kredietbank, schuldhulpmaatjes, maar ook vrijwilligers van de kerk. Het gaat per leerkring om ongeveer 20 deelnemers, grotendeels uitvoerend vertegenwoordigers. In Stadskanaal is de beleidsmedewerker van de gemeente ook structureel aanwezig. In Assen is dat niet het geval. In een later stadium schoof ook een ervaringsdeskundige aan in Stadskanaal.

Het programma dat loopt van 2017 tot 2021 kent drie sporen:

A Leerkringen/lerende netwerken met partijen in het kader van de Alliantie door Movisie.

B Onderzoek van RUG: microdata en kwalitatief langjarig onderzoek.

C Methodieken en werkwijzen verbeteren en/of ontwikkelen en trainen.

Bedoeling was dat onderdeel A en B tegelijkertijd zouden starten, zodat deze twee onderdelen elkaar zouden kunnen voeden. Het onderzoek van de RUG startte halverwege de leerkring; hierdoor kreeg de opgedane kennis onvoldoende plek in de leerkring. Onderdeel C is gekoppeld aan het onderzoek van de RUG en start pas als de eerste fase van het kwalitatieve deel van het onderzoek is afgerond. Dit is nu nog niet het geval.

[Lees verder op pagina 2](#)

Ambitie leerkring

In het plan van aanpak over de leerkringen staat de ambitie als volgt verwoord: het voorkomen, vermindern en verzachten van gevolgen van overerfbare armoede in de Veenkoloniën. Vraag die centraal stond in de leerkringen luidde: hoe kunnen we met een effectieve en sluitende, integrale aanpak gericht op empowerment de vicieuze cirkel van overerfbare armoede doorbreken?

De opbrengsten

De belangrijkste opbrengst van de leerkringen is de lokale agendering van het thema en het verbinden van lokale partijen in Assen en Stadskanaal. In beide gemeenten zijn stappen gezet in het integraal samenwerken. Wat betreft de kennis en vaardigheden van deelnemers: afhankelijk van het kennisniveau van de deelnemers is aannemelijk dat kennis en vaardigheden zijn toegenomen. Voor sommigen

was de ingebrachte kennis nieuw en een eyeopener, voor anderen leek het bekende kost. Deelnemers uit jeugd en gezondheidszorg zijn bijvoorbeeld geschrokken over wat armoede met kinderen doet. Ze geven aan sensitiever te zijn voor signalen en beter weten hoe te handelen. Op het jaarlijkse congres van de Alliantie in november 2018 in Winschoten werden als opbrengsten genoemd: "Ik snap nu dat we echt mensgericht moeten werken, we denken en doen veel te veel uit systemen" (beleidsambtenaar Stadskanaal), "Luisteren, dat is zo belangrijk, dat je gehoord wordt en als mens wordt gezien. Ik ben blij dat ik door mijn verhaal te doen dit duidelijk heb mogen maken" (ervaringsdeskundige Stadskanaal), "We hebben nu allemaal goed zicht op de sociale kaart. En mij en mijn collega's is duidelijk geworden wat de impact van armoede is op gezinnen en kinderen. Wij zijn hier sensitiever op geworden. Mij is het nog te veel bij uitwisselen gebleven. Ik ga me er hard voor maken dat we in de doe-stand komen" (leidinggevende Cosis Assen). De groepen geven in beide gemeenten

aan zelfstandig door te gaan. In de praktijk moet blijken in hoeverre zij nu in staat zijn binnen bestaande context anders te gaan werken en in te zetten op verbetering en vernieuwing. Voor het ontwerpen, implementeren en evalueren van effectieve interventies is onvoldoende tijd en ruimte geweest: dit hangt daarnaast nauw samen met spoor C en daarvoor moet het onderzoek van de RUG eerst een paar stappen verder zijn. In de leerkringen is meer bewustzijn (urgentiebesef) en bereidheid (willen) ontstaan om het vraagstuk aan te pakken. Er kan in een vervolg meer ingezet worden op vermogen (kunnen) en kracht (durven). Al met al is theoretische (o.a. "wat werkt" principes), professionele en ervaringsdeskundige kennis over armoede/schulden gedeeld en gebundeld. En daarmee een basis gelegd qua kennis en netwerk om in gezamenlijkheid verder te werken aan dit taaie vraagstuk.

Het volledige evaluatierapport en de aanbevelingen lezen?

<https://armoedegroningen.nl/projecten/alliantie-van-kracht/>

Reuring

Het is inmiddels al meer dan twee jaar geleden dat mijn vakgroep de tanden zette in 'Overerfbare armoede'. In het begin moest het onderzoek georganiseerd worden en moest er geld voor komen. In innige samenwerking met bestuurder Johan Brongers van de Tintengroep hebben we daarvoor contact gezocht met de provincies Groningen en Drenthe. Het was tegelijkertijd ook het begin van de Alliantie.

Eén van onze argumenten was dat er niet alleen te weinig kennis is over armoede en vooral overerfbare armoede, maar dat ook de aandacht ervoor ontbreekt. Met onderzoek en samenwerking met belangrijke partijen zouden we veel vooruitgang kunnen boeken, zo was onze stelling. Daarbij kon ik er op wijzen dat we ook in andere dossiers vaak goed in staat zijn om steeds weer maatschappelijke aandacht voor een onderwerp uit te lokken. Dat is ons bijvoorbeeld goed gelukt bij het onderwerp breedband op het platteland. Naast wetenschappelijke productie hebben we jarenlang

het ontbreken van goed internet op het platteland steeds weer op de agenda kunnen zetten. Gevolg is dat het grootste deel van het platteland van Nederland inmiddels goed internet heeft of dat het er aan komt. Bij een ander onderwerp, bevolkingskrimp, hebben we geregeld aandacht kunnen vragen voor de positie van de blijvers. De meeste mensen in krimpgebieden gaan namelijk niet weg, maar blijven er gewoon wonen. En inderdaad, zo langzamerhand begint bij overheden en anderen door te dringen dat aandacht voor de blijvers, hun motieven en hun wensen, misschien meer zoden aan de dijk zet dat het focussen op nieuwe inwoners of vertrekkers. Kortom, zoiets wilden we ook voor overerfbare armoede. En ik durf te zeggen, we maken goede vorderingen.

De Alliantiepartijen warmen het onderwerp steeds weer op, elk op hun eigen manier. De persconferentie bij de aftrap en de twee congresmiddagen die georganiseerd zijn hebben veel aandacht gekregen. Ons onderzoek haalde vanaf de eerste dag de krant

en radio en tv, en dat herhaalt zich met regelmaat. Hoge bazen uit Den Haag komen naar hier omdat ze het initiatief van de Alliantie zo goed vinden, en ook dat trekt weer pers en aandacht. De factsheets die CMOSTamm periodiek uitbrengt op basis van door ons aan-geleverde gegevens worden breed verspreid en belanden in de pers.

En sinds een poosje werken we volop samen met Dagblad van het Noorden op dit onderwerp. Het Dagblad heeft geld uit een perspot losgepeuterd om stevig aandacht te geven aan het fenomeen armoede. In weekendbijlages en met een uitgebreide website (www.uithetmoeras.nl) wordt ingegaan op armoede, met name in de Veenkoloniën. En op die website hebben wij een eigen knop, waaronder onze schrijfsels en presentaties te vinden zijn. Er is dus volop reuring rond armoede en overerfbare armoede in de Veenkoloniën. Een probleem moet eerst aandacht krijgen voordat het kan worden opgelost.

*Prof.dr. Dirk Strijker
RUG-faculteit Ruimtelijke Wetenschappen*

Uit het moeras

Dagblad van het Noorden lanceerde in februari het project 'Uit het Moeras'. Journalist Maaïke Borst vertelde al over het project tijdens het congres van de Alliantie van Kracht in november 2018. De verhalen zijn nu te lezen op www.uitthetmoeras.nl

Uit het Moeras vertelt familie-geschiedenissen uit de Groningse en Drentse Veenkoloniën. Deze familiegeschiedenissen zijn te lezen op de website en verschijnen in het Dagblad van het Noorden. Het zijn verhalen van verschillende generaties uit één familie: van overgrootopa tot achterkleindochter. De intentie van het project is het onderzoeken wat afkomst

met iemand doet. Is het een moeras dat vastzuigt of een rijke bodem om uit te putten?

Tijdlĳn

Maaïke Borst: "Dit jaar verschijnen er regelmatig nieuwe familie verhalen op www.uitthetmoeras.nl en in de krant. Op de website plaatsen we de artikelen op een tijdlĳn - aangevuld met historie uit het gebied - zodat we de individuele verhalen in een bredere context plaatsen. Op basis van reacties van lezers kijken we ook naar wat voor extra artikelen rond de familie verhalen nodig zijn - bijvoorbeeld om achtergronden te schetsen over het imago van de Veenkoloniën.

Stem geven

Het doel van het project is tweeledig. We vinden het belangrijk om mensen die niet vaak gehoord worden een stem te geven. Niet om ze even iets te laten roepen, maar ze te laten vertellen wat belangrijk is in hun leven. Dat willen we ook weten van hun ouders en kinderen, want een mens staat nooit op zichzelf. Daarnaast willen we de verhalen vertellen achter de kille cijfers over armoede en achterstand en achter het hardnekkige imago. Hoe ingewikkeld, mooi, moeilijk, leuk, zwaar of gewoontjes is het leven in de Veenkoloniën daadwerkelijk, aldus Maaïke Borst.

10 oktober 2019 • Congres

BEN JIJ ER OOK BIJ? VOOR MEER INFORMATIE KIJK OP ARMOEDEGRONINGEN.NL

Alliantie van **Kracht**

Alliantie Kinderarmoede Nederland

Op 26 maart is in Den Haag de Alliantie Kinderarmoede Nederland gelanceerd. De Alliantie Kinderarmoede is ontstaan vanuit een samenwerking tussen Missing Chapter Foundation, Alles is Gezondheid en het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ). Zij geloven dat kinderarmoede alleen aangepakt kan worden wanneer er sprake is van gezamenlijk verantwoordelijkheid onvoorwaardelijk inzet. Met de Alliantie Kinderarmoede worden organisaties uit alle hoeken van de samenleving bij elkaar gebracht om samen nieuwe, creatieve en slimme oplossingen te bedenken voor de aanpak van kinderarmoede. Iedere organisatie neemt hierin haar aandeel waarmee impactvolle stappen gezet kunnen worden om de effecten van kinderarmoede terug te brengen naar nul. Het uitgangspunt daarbij is luisteren naar de wensen van de kinderen en de gezinnen.

1 op de 9 kinderen (in de Veenkoloniën 1 op de 7 kinderen) lijden onder de directe effecten van kinderarmoede Dit zorgt voor gezondheidsklachten op langere termijn, ook de geldzorgen van ouders zorgen voor stress bij kinderen. Er is daarnaast een risico op sociale uitsluiting, door het niet deelnemen aan sociale activiteiten om financiële redenen.

Laurentien van Oranje, oprichter Missing Chapter Foundation, is blij met de unieke bijdrage van de meer dan 100

partners: "De kracht van deze alliantie is de verbinding tussen heel veel initiatieven. Alleen door nauwe samenwerking, juist ook met andere allianties en coalities, kunnen we armoede van kinderen in gezinnen duurzaam aanpakken. En uiteraard denken kinderen steeds mee en luisteren we goed naar hun inzichten, gevoelens en ideeën."

De Alliantie van Kracht heeft zich natuurlijk ook aangesloten bij dit initiatief. In de Veenkoloniën groeien bijna 7000 kinderen op in armoede. Meer informatie over de Alliantie Kinderarmoede is te vinden op www.alliantiekinderarmoede.nl.

De eerste stappen worden gezet

Supermarktketen Aldi streeft ernaar dat geen enkel kind met honger in de klas zit en gaan uiterlijk 2020 vanuit winkels brood doneren aan scholen. Menzis gaat zich inzetten om een regeling aan te bieden aan 1200 bij Menzis ingeschreven gezinnen in de bijstand, met in totaal 1720 kinderen, die kampen met zorgpremieschulden. Die regeling houdt in dat met deze gezinnen haalbare afbetalingsregelingen tot stand komen, zodat na verloop van tijd bestaande restschulden (bij Menzis een kleine drie miljoen euro) bij de zorgverzekeraar kunnen worden kwijtgescholden.

Alliantie van **Kracht** tegen Armoede

is een samenwerkingsverband van de volgende organisaties:

